

Paader
1826

ION I. C. BRĂTIANU

Prin pierderea lui Ion I. C. Brătianu poporul român încearcă una din cele mai grele lovituri, pe cari dela un timp încoaci ajunge patria noastră.

Fiul marelui Ion Brătianu a cărui minte și inimă o regăsim în evenimentele ce au creat România Mare, s'a mutat la viața vecinicii.

Este o pierdere pe care patria o simte acum și o va simți cu durere în cursul anilor, căci cel dispărut în mod așa de repentin, a fost o personalitate gigantică a vieții publice românești.

Pe Ion I. C. Brătianu îl găsim ca conducător al tuturor marilor mișcări și acțiuni, cari au creat patria noastră mărită.

Înainte de marea experiență a războiului, Ion Brătianu preconiza o reformă ce avea să treacă marea proprietate a pământurilor în mâinile țăranilor muncitori.

Când a sosit groaznica furtună a războiului mondial și când în România mică de ieri, se cerea o minte și o voință ca să facă gestul de eliberare al unui neam oropsit sub călcâiul diferitelor împărății, I. Brătianu a fost omul mare al acelor timpuri decisive. El se pune în fruntea generației de jertfe și de avânt, el devine sufletul războiului și al rezistenței plină de încredere.

Noi cei ce eram sub teascul asupritor al ungarilor ne aducem mai bine aminte de nădejțile ce legam de politica marelui om de stat I. Brătianu.

După crearea României mari, tot Brătianu este muncitorul și îndrumătorul operei de refacere, de vindecare a relelor și de normalizare a patriei.

A fost un fiu bun și credincios al bisericii românești, pe care el a ajutat-o să și înmulțească episcopii — tot atâte cetățui de întărire ale patriei, — el a dat concursul și sprijinul acestei biserici să se ridice la rangul de Patriarhat.

Mare român, mare om de stat, pentru care toate problemele vieții publice, îl găseau gata să le soluționeze spre binele public. În vremurile de acum pline de griji I. Brătianu reprezenta nădejțile unui popor dornic de propășire.

Ne plecăm cu smerenie în fața mormântului marelui dispărut

rugând pe Dumnezeu să-i dea odihnă vecinică.

*

La vestea cutremurătoare despre decedarea președintelui consiliului de miniștri, s'au arborat draperii de jale pe Reședința episcopască și edificiile eparhiale, iar Consistorul nostru a expediat Consiliului de miniștri următoarea telegramă de condolențe:

Domnului Vintilă Brătianu

prim ministru

București.

Consiliul eparhial ortodox român din Arad, adânc mișcat de încetarea din viață a multprețuitului și distinsului bărbat de stat Ionel Brătianu fost prim ministru al României, în numele clerului și poporului din Eparhia Aradului, transmite înaltului Guvern adânc simțitele sale condolențe, iar răposatului îi cere odihnă lină în lăcașul de veci.

*

Ion I. C. Brătianu s'a născut în anul 1864. El a urmat cursurile liceului Sf. Sava din București, După bacalaureat a plecat la Paris unde a absolvat școala Politehnică și aceea de poduri și șosele, obținând titlul de inginer.

A intrat în corpul nostru tehnic și a lucrat câțva timp sub conducerea regretatului inginer Anghel Saligny, la construirea merelui pod de peste Dunăre, unde s'a distins, nu numai prin solidele sale cunoștințe tehnice, dar și prin spiritul său conștiincios și camaraderesc, prin puterea sa de muncă, zelul și devotamentul său.

Dela școala franceză modernă, mult regretatul bărbat de stat a câștigat de oparte spiritul pozitiv științific; disciplina intelectuală; puterea de pătrundere și de altă parte, darul viziunii clare, obiceiul dialectei pure, elocința caldă și convingătoare.

Dela părintele său, a moștenit însușirile omului politic, care mai târziu avea să fie chemat să conducă acelaș partid politic și să prezideze în calitate de șef de guvern, evenimentele cele mai importante din istoria neamului românesc.

Aceste însușiri au fost predominante de o înțelegere clară a realităților, de o voință perfect echilibrată și pronunțat afirmată; de un simț politic remarcabil, cari i-au permis — când ora marilor decizii au sunat — să le pună în serviciul patriei sale prin hotărâri ferme, prin acțiuni conduse cu energie și bine susținute, prin soluții înțelepte.

Ion I. C. Brătianu a împăcat principiile politice ideale cu principiile pozitive. El nici odată n'a stabilit o linie de demarcație între dănsese, nici nu le-a confundat prin compromisuri, ci le-a pus în acord,

având ca scop suprem de atins, — fie binele contemporanilor săi, fie înălțarea și propășirea patriei și a neamului său. În împrejurări grele, a știut să domine evenimentele și nici odată nu s'a lăsat dominat de ele. El n'a șovăit, ci și-a asumat toată răspunderea actelor sale, căci cunoștea arta de a governa, după cum era un bun psiholog, un excelent tactician și un fin diplomat.

Priinciipiile sale politice se pot încadra în formula liberalismului modern bazat pe practica unei democrații sănătoase.

În 1913, după ce a luat parte la compania din Bulgaria, ca ofițer de rezervă, având gradul de căpitan, a făcut cunoscut printr'o scrisoare, țării că o reformă agrară se impune pentru împroprietărea țărănilor.

Și această reformă agrară a fost înscrisă în programul său odată cu aceea a sufragiului universal, egal direct și secret. Reforma agrară, anunțată în 1913 n'a putut fi realizată, decât în 1919, din cauza războiului.

Dela Ianuarie 1914 și până la Septembrie 1919 — adică în epoca cea mai grea prin care a trecut neamul nostru — neutralitatea, războiul și tratativele de pace — Ion I. C. Brătianu a condus aproape neîntrerupt destinele țării, cu multă chibzuință, fermitate și autoritate.

În timpul neutralității, el a dirijat acțiunea diplomatică cu prudență, abilitate, pricepere și înțelepciune, așteptând să sune ceasul României. A jucat strâns: a negociat; s'a informat, s'a preparat. A fost o acțiune diplomatică plină de greutate și de riscuri mari dar Ion I. C. Brătianu a condus-o în așa mod în-ât a atins scopul ce-l urmărea: intrarea în război alături de aliații noștri firești, însă prin asigurarea chestiilor teritoriale relative la Ardeal, Banat și Bucovina, precum și la cooperarea armatelor rusești în Moldova și Dobrogea și a armatei aliate dela Salonic comandată de generalul Sarrail.

La 30 Iunie 1916, contele Czernin, fostul ministru al Austro-Ungariei în București, comunica la Viena baronului Burián, „că Brătianu nu așteaptă decât ora propice ca să intre în Transilvania“...

La 4 August 1919, în casa lui Procopiu din București, Brătianu semna tratatul de alianță cu Marea Britanie, Franța, Rusia și Italia, prin care se recunoștea drepturile noastre asupra provinciilor române de peste Carpați. Și în ziua de 14 August guvernul Ion Brătianu declare război Austro-Ungariei și ordona mobilizarea armatei...

Zarul se aruncase.

Armele urmau să hotărească soarta noastră. După retragerea armatelor noastre în Moldova, în Decembrie 1916 s'a constituit, la Iași, guvernul de colaborare Ion Brătianu—Take Ionescu,

Guvernarea istorică dela 1914—1919. a fost întreruptă dela Ianuarie 1918 până la sfârșitul lunii Februarie 1918 (guvernul Averescu) și dela Martie 1918 Octombrie 1918 (guvernul Marghilomar) și apoi de guvernul prezidat de generalul Coandă.

În ziua de 29 Noiembrie 1919, s'a constituit guvernul Brătianu, — *cel dintâi guvern al României Mari* Ion Brătianu a plecat la Paris, ca să ia parte la tratativele de pace. El a stăruit ca România să obțină Banatul întreg. Dificultățile ivite, la Paris, cu prilejul acestor negocieri, au nemulțumit pe Ion Brătianu.

Bărbatul de stat român a atras atenția reprezentanților puterile aliate și asociate asupra marilor sacrificii făcute de România în război și care nu trebuie să fie nesocotite, precum și asupra dispozițiilor cuprinse în tratatul dela 4 August 1916, încheiat la București. Tratatul dela Paris — mai cu seamă din cauza opoziției Iugoslaviei în chestia Banatului — n'au condus la rezultatele dorite de patriotismul lui Ion Brătianu.

În 1919, regimul bolșevic s'a instalat la Budapesta și armatele roșii maghiare ne-au atacat. I. Brătianu — cu toată opunerea aliaților — n'a ezitat să atace Ungaria. România nu putea lăsa partea de vest a țării în nesiguranță și la discreția trupelor maghiare bolșevice.

Armata noastră a intrat în Ungaria, a distrus trupele vrășmașe și apoi, în ziua de 3—4 August 1919, și-a făcut intrarea triumfală în Budapesta. România salvase Ungaria de regimul bolșevic și restabilise ordinea în această țară.

Acțiunea guvernului Brătianu, triumfase.

În ziua de 27 Septembrie 1919, guvernul Brătianu a demisionat. La 19 Ianuarie 1922 s'a constituit alt guvern, sub președinția lui Brătianu care s'a retras în 1926. Ultimul guvern prezidat de mult regretatul bărbat de stat, a fost cel constituit în Iunie a. c.

Înmormântarea marelui om de stat I. Brătianu, s-a efectuat Duminică în 27 Nov. Dela locuința s-a din București a fost transportat în cavoul familiar al familiei Brătianu, la Florica. Serviciul religios a fost pontificat la orele 8 dim. de I. P. S. Lor Mitropoliții: Pimen al Moldovei, Nicolae al Ardealului, Nectarie al Bucovinei, P. S. Lor Episcopii Grigorie al Aradului și ceilalți P. S. Episcopi ai României.

I. P. S. Sa Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan a rostit un panegric profund care, a mișcat asistența până la lacrimi. A vorbit apoi ministrului Anghelescu, preș. senatului Nicolaescu, preș. Camerei Saveanu general Coandă în numele part. poporului, Valda Voevod în numele part. național prof. Tașcă în numele partidului național-democrat, prof. Borcea în numele partidului condus de N. Lupu. În numele Ardealului a vorbit ministrul Lapedatu, în numele Basarabiei, ministrul Inculeț, în numele Bucovinei ministrul Nistor iar din partea Banatului Dr. A. Cosma. Armata și-a luat ră-

mas bun prin general Moșoiu. A mai ținut cuvântări de adio inginerul Ștefanescu, studentul Curelea și Jean Florescu.

După terminarea cuvântărilor sicriul a fost ridicat pe brațe de personalitățile politice și așezat pe afetul de tun, îmbrăcat în tricolor îndoliat.

Pe afet au fost așezate coroanele Regelui Mihai, o cruce de crisanteme albe din partea casei regale, a Inaltei Regențe și a Regelui Alexandru al Iugoslaviei.

Pe margini erau d-nii: general Perzan, Duca și Nicolaescu pe dreapta și d. Săveanu, general Mărdărescu și Oscar Nicolescu, primu president al Ialtei Curți de Casație pe stânga.

Cortegiul s'a format astfel: clerul în odăjdii pe jos, ofițerii coloneli secondaiți de ofițeri grade superioare care purtau cele zece perne cu decorații.

Delegații de ofițeri superiori, după care urma afetul de tun.

În urma afetului, mergeau membrii familiei.

Apoi venea Principele Nicolae, având în dreapta și în stânga pe d-nii col, Mardare și Manolescu.

Urmau miniștrii, corpul diplomatic în uniformele țării respective, în frunte cu Nuntialul papa Monseñorul Dolci, atașaiții miliari ai țării străine, senatori și deputați.

Întreaga asistență și Principele Nicolae au urmat cortegul până în gara de Nord.

În urma cortegiului venea armata.

Pe tot parcursul străzilor pe unde a trecut cortegiul, erau înșiruite trupe din garnizoană cu muzici și drapele. La trecerea cortegiului muzicile militare întonau, „rugăciunea“.

Pe partea stângă a străzilor erau înșirate școlile din Capitală.

În calea Griviței erau înșiruite toate corporațiile de meseriași iar în piața gării delegați din organizațiile politice din întreaga țară.

Cortegiul plecând de la Ateneu, a parcurs str. Franklin, cea a Victoriei, calea Griviței până în gara de Nord.

Piața gării de nord era frumos decorată cu drapele tricolore îndoliate. La intrare ardea amforă iar de jurul împrejurul pieței ardea amfore mai mici.

Peronul gării de nord era deasemeni îndoliat. La peron era tremul cu invitați la care era atașat vagonul mortuar.

Vagonul mortuar era îndoliat și la cele două extremități ardeau candale.

Pe peronul gării se afla garde de onoare din elevii școlii militare.

În momentul când trenul cu vagonul mortuar, a pornit garda de onoare a dat onorul iar muzica a întonat marșul funebru.

Cu un tren special au plecat la Florica Regina Maria, Princesesa Elena, Princesesa Ileana și Princesele Nicolae.

La oarele 12 a pornit din gara de Nord o garnitură de tren regal, în care se aflau Regina Maria, Principele Regent Nicolae cu doamnele de onoare, d-nii Dinu B-ătianu și George Brătianu, în gara Florica au fost întâmpinați de d-na Eliza I. Brătianu câțiva membri ai familiei și un membru al guvernului.

Trenul B. care a plecat din gara de nord la oarele 12.20. a sosit în gara Florica la 2.35. în acest tren se aflau numeroși foști miniștri, birourile parlamentului, invitații și reprezentanții presei streine și române.

Trenul C. în care se aflau parlamentarii și delegații partidului liberal, a sosit la 2.45 în gara Florica iar în urmă a sosit și trenul mortuar în care se aflau membrii familiei și membrii guvernului.

Începând cu gara Chitila, toate stațiile cu draperi cernite și brad, reprezentanții comunelor respective cu școlile și săteni, erau înșiruiți pe proane, pentru a privi cortegiul mortuar.

În gara Florica care era compiect îndoliată aștepta o lume imensă peste 10.000 de săteni, veniți de prin satele învecinate.

În dreapta și în stânga drumului erau așezate amfore din care fumea tămâie.

Locomotiva trenului mortuar era îmbrăcată în negru.

Imediat au descins din vagon d-nii Vintilă Brăteanu, I. G. Duca și ceilalți membri ai guvernului.

Într-o atmosferă de pioasă reculegere sicriul cu corpul neînsuflețit al lui Ionel Brătianu a fost ridicat de pe cttafale pe brațe de opt săteni, de fel din Rățești și în mijlocul asistenței, Vicarul Patriarhiei Tit. Smedrea înconjurat de un mare număr de preoți a oficiat serviciul religios.

Sicriul acoperit cu tricolorul cernit și flori a fost așezat pe un car țărănesc îmbrăcat cu brad și tras de 6 boi.

S'a format cortegiul astfel: clerul, carul mortuar, familia, membrii guvernului, parlamentari, etc.

Pe ambele părți ale cortegiului erau înșiruiți jandarmi și trupă pentru ținerea ordinii.

Au participat numeroase delegațiuni a partidului liberal din provincie, școli, meseriași, etc.

Regina Maria și Princesele Regent Nicolae au luat loc la intrarea în Capelă.

Sicriul a fost ridicat de aceiași săteni și așezat pe o masă îmbrăcată cu drapel tricolor îndoliat sub porticolul din fața intrării.

Serviciul divin a fost oficiat de Vicarul Patriarhiei, Simedrie, înconjurat de numeroși preoți. Răspunsurile au fost date de cor.

După oficierea serviciului religios sicriul a fost sărutat pentru ultima oară de soția și fiul defunctului iar apoi așezat în partea dreaptă a cavoului alături de Pia. Brăteanu. În acel moment s'au tras lovituri de tun. Apoi s'a dat un mare prazni sătenilor de acolo și celor veniți din împrejurimi.

Familia regală s'a reîntors în capitală, plecând din gara Florica la ora 5, după care au urmat alte trei trenuri.

Astfel trecu la cele vecinice și fu depus în pământul pe care l-a iubit, omul care un sfert de veac a deținut în mâinile lui puternice destinele țării,

L-a dus la mormânt țara întreagă

O faptă bună și creștinească.

Cine își mai bate capul cu cei ce s'au sfârșit? Chiar cele mai apropiate rude se mulțumesc cu câte-un „parastas“ la 6 săptămâni, rare-ori la „anul“ și numai își mai aduce aminte an de an de „binefăcătorii“ ei respective de cei ce au lăsat „un fond“ pentru acest scop. Deodată cu cenușa, pierе și amintirea. Niște strade dela periferiile orașului păstrează doar — în parte — pe niște table ruginite de ploaie numele spălăcite, — de multe — ori cu o ortografie condamabilă — acelor cari au lucrat pentru progres. Cine amintește azi pe un *Oncu* ori pe *Nica Stejereț*, dascălul Ștefu, pe inimosul *I. Russu-Șirianu*, ori pe energicul pârnevan *Sava Raicu* sau chiar pe cinstitul episcop de odinioară *Cont. Don*? Cine sunt aceștia de??! Mici eroi, „apostoli“ și „nainte mergători“ ai învierii neamului, cari au pus temeinica bază unui local de cultură „Casa Națională“ ori pârnevenește zis: „Sala din strada dela floașter.“ Această „Sala ridicată din strădanile acestor bărbați ai Aradului de atunci, a servit ani de-a rândul ca loc de întâlnire a orărei suflări românești fie de intelectuali fie de vigoasă pătură a țaranilor băștimași. În luna Noemvrie a. c. s'au împlinit 25 ani dela darea destinației sublime acelei „Case Naționale“ efeptuită prin oficialitatea de atunci reprezentată prin președ. Consiliului eparhial: *Dr. Nicolae Oncu* și episcopul *Const. Don*.

Ateneul Poporal „Casa Națională,“ instalat în acest locaș ridicat înainte cu un sfert de veac, la stăruințele președintelui parohul *C. Turicu* și ajutorat de desinteresata muncă a păr. prof. *N. Biru*, dirigentul corului Ateneului, a făcut o faptă vrednică de imitat comemorând amintirea celor ce au luptat cu atâta suflet în orașul nostru. În 12 Nov. Ateneul a dat o serbare de comemorare în sala „Casa Națională“ cu

un program variat de puncte de cor și piese instructive în cadrul căruia Dl. inspector ș. olar *Iosif Moldovan*, fost contemporan și tovarăș de muncă acelor cari se comemorau, a ținut o instructivă, și foarte actuală conferință despre „*Aradul și Arădanii de odinioară*“, cuvânt intradevăr comemorativ. Intre aplauze furtunoase face cadou Ateneului tabloul, ce se află în posesiunea dnei sale și care eternizează se-barea de inaugurarea a „Casei Naționale“ din 1902. Din program s'a distins declamările tinerului *V. Șoiu*; atât cele serioase cât și cele comice vădesc talentul deosebit. Punctele de cor alese de păr. dirigent cu multă ambiție, chiar grele fiind în raport cu pregătirile muzicale ale coriștilor recrutați dintre tinerii populației băstinașe, au fost susținute și executate cu multă însuflețire. Faptă vrednică de imitat al Ateneului a primit calitățile de bună și creștinească îndeosebi prin faptul că, mânezi Duminecă în biserica Catedrală s'a oficiat *un parastas* pentru odihna sufletească acelor mari bărbați de nainte cu 25 ani, pe cari i-au uitat în parte și cei mai de aproape ai lor.

Faptele bune sunt vrednice de relevat și se impun pentru a fi și imitate. (—)

La apostolie.

Duminecă în 6 Noembrie s'a întrunit cercul religios *Iosășel* în filia *Guravăii* pentru a ține obicinuita conferință deja stabilită la acest dat. O adevărată zi de vară ni s'a deschis încă din zorile zilei, însă pentru mulți depărtarea de calea ferată și comunicația a fost pedecă, încât n'am putut asista la începutul serviciului, ca se vedem cum acest popor cucernic isprăvindu-și în zorile zilei lucrurile casnice pleacă cu mic cu mare la sf. biserică gătit în haine de sărbătoare, lăsând acasă vr'o babă sau un moșneag pentru paza vitelor. Ajunși la sf. biserică mi-a venit se plâng de bucurie văzând biserica ticsită de popor miam zis în gând „iată toți cei chemați a venit la nunta fiului de împărat“! Sf. Liturgie s'a săvârșit de frații preoți: *A. Florea* preș. cercului religios, *Micluția*, *P. Vușdea* și *P. Ghilea*. Văzând, că nu ne-au părăsit nici vechii tovarăși de luptă — frații învățători — miau venit în minte ce e bun, sau ce e frumos, fără numai a locui frații împreună“ Cinste și recunoștință se cuvine acestor pioneri ai culturii, cari și azi consideră școala de fice a bisericii și deci nu se pot despărți de mama ei: Să învețe frații mai tineri regășeni evlavie dela acești veterani oșeliți în lupte cum să-și facă datoria față de sf. biserică Frații noștri tovarăși cari au luat parte la serviciul divin sunt: *Z. Neamțu* din *Zimbru*, *N. Farcaș Pleșcuția*, *N. Știrbu* și *D-șoara N. înv.* în *Guravăii*. Răupunsurile liturgice s'a dat de cătră D-nii învățători și cântorii din loc și alții veniți ca oaspeți.

La priceasnă urcă amvonul fratele *P. Vușdea*

descriind și biciuind păcatele veacului nostru — zis modern — ca: fătăria, lăcomia, beția, lăcomia ș. a.

Urmează apoi cuvântul de deschidere al prezidentului *A. Florea*, crele între altele spune cauzele apostolatului nostru, că adevărat deschilibrându-se moralul după războiul mondial unde oamenii au convenit cu diferite popoare necreștine ca: cerchezi, turci, ș. a. și-și au însușit moravuri rele; noi am venit în calitate de doftori sufletești se tămăduim aceste boale și să readucem turma la moravurile bune din străbuni pentru a putea fiecarele fi părtaș de fericirea vecinică vremelnica. Dă apoi cuvântul fratelui *Ghilea*, carele cetește disertația despre felul și mijloacele prin cari putem crește tineretul în duh creștinesc. La urmă președintele muțumind atât fraților învățători, cât și poporului pentru bunăvoința cu care ne-au ascultat încheie conferința rugând poporul a traduce în fapte sfaturile date. Dupu sf. Liturgie se celebrează parastas pentru odihna unui credincios la care servesc frații: *Cristea*, *Hărduț* și *L. Joga*. Eșind afară din sf. biserică — după cele văzute — am zis fraților „e păcat că un atare popor se ducă lipsă de preot“! Luându-ne rămas bun dela popor ne-am îndreptat spre casa vrednicului nostru preot și om creștin *Vasilie Vurdeu* fost plutonier la jandarmeria magiară, al căru suflet și inimă nu s'a despărțit de sf. biserică și slugitorii ei, deși asupritorii noștri de eri așa au crezut, ci a rămas „credincios până la moarte“, căci zice proverbul „sângele nu se face apă“!

Ajungând la casa pretenului nostru i-am făcut sfințirea casei, în schimb atât noi preoții cât și frații învățători am fost bine ospătați. Pot să zic, că dacă în fie-care parohie unde vom face apostolat vom afla numai 10 oameni ca fratele *Vurdea*, care spre lauda lui fie zis-e și cantor, apoi profeții mincinoși și dușmații bisericii noastre au „se piară ca fumul“! Dând laudă lui D-zeu pentru toate, în drumul nostru, școala am cercetat și am rămas muțumți că și în acest mic sat a reînviat fice bisericii.

Acum să-mi dați voe a pune o întrebare mai marilor noștrii „nu este lucrătorul vrednic de plata sa“? și dacă da, apoi vrem să se știe, că noi numai „lăsând toate ale noastre“ plug, economie ș. a; putem duce la isbândă apostolatul nouă încredințat, în schimb nu suntem înbu bați ca strămoșii noștrii romani și nu cerem decât „panem“ și nu „circenses“.

Măgulicea 1927

S. Joga.
preot.

Propagandă culturală în comuna Felnac.

În ziua de 6 I. c. în frunțașă comună *Felnac*, a avut loc o mare serbare religioasă aranjată de studenții Academiei Teologice ort. rom. din *Arad*, în frunte cu profesorii *Popescu Vintilă* și *Dr. Șiclovan Simeon*.

Domnii studenți spre marea mulțumire a poporenilor au fost la culmea chemării lor, venind în comună cu un program foarte bogat și bine stabilit. La Sfta. Liturgie au cântat răspunsurile liturgice în cor, condus de Dl. Victor Barbuțescu, student an. III, - teologic, care a dat dovadă de o capacitate în arta conducerii. Serviciul divin a fost oficiat de I. Pr. Cuv. Sa Păr, Morușca, starețului mănăstirii Hodoș Bodrăg un aprig luptător al chestiunilor culturale naționale, care la sfârșitul liturgiei a ținut o frumoasă predică, explicarea Stei. Evangheliei de azi, arătând prin exemple vii tineretului și poporului calea prin care se poate apropia de Mântuitorul Isus Cristos.

A mai servit și părintele, Aurel Sebeșan, omul inițiativilor și colaborării tuturor chestiunilor culturale. Dnii studenți au fost repartiz și pe la poporeni în cvartir și la nășă, luând astfel contact de aproape cu poporul, îndrumându-l spre direcții religioase în scopul mântuirii.

Seara au aranjat un concert cu multe cântări, executate tot de Dlor, cari au fost recompensate prin aplauze multe. Apoi a ținut cuvânt de deshidere Dl. profesor de teologie Dr. Popescu, care a arătat scopul propagandei mulțumind totdeauna preotului, învățătorilor, primarului și tuturor celor prezenți pentru ajutorul și colaborarea dată pentru reușita serbării.

Urmează apoi piesa „Străbunil” o piesă foarte bună arătând, vitegia strămoșilor noștri, Daci și Romani. A mai ținut o conferință frumoasă Dl. student teolog an. III - I. N. Popescu, explicând poporului mila Dzească și iubirea de aproapele. La sfârșit Dl. Student an. III. Teofan Herbei, președintele societății, într'un aprins cuvânt aduce calde mulțumiri tuturor prezenților pentru ajutorarea morală și materială, și în numele studenților, salută întreaga comună ca adio pentru plecare. Părintele Sebeșan, răspunde în numele comunei salutând tânăra generație și viitorii preoți, conducătorii suflet-ești ai poporului românesc îndemnându-i la muncă pentru binele și prosperarea neamului românesc. Nu mai puțin I. P. C. Sa Păr. Morușca, într'un discurs dulce, arată bucuria sufletului ce o simte pentru slugitorii adevărați ai Stului Altar.

O sărbătoare școlară.

La 8 Noemvrie, ziua marilor voievozi „Mihai și Gavril” ziua onomastică a iubitului nostru Rege Mihai I. s'a desfășurat, între cadrele unei festivități religioase-școlare, o sărbătoare frumoasă și de suflete înălțătoare la școala medie de fete din Arad.

Pe în hărnicia și tăria în credința strămoșească a Doamnei Directoare Matilda Stroescu și din strădania profesorului de religie al acestei școli Iuliu Halmăgian, școala aceasta este azi împodobită cu sim-

bolurile creștinești și cu armele cele mai puternice ale omului în contra ispitei lumii păcătoase de azi.

Aceste arme, aceste simboluri sunt incoanele sfinte.

În fieștecare sală de învățământ, pe lângă tablourile M. M. L. L. se află icoana sfântă a Mântuitorului, Maicii Domnului sau al altui sfânt.

În sala profesorală când intri, privirea-ți cade pe sfta Cruce.

Toate aceste obiecte au fost sfințite cu mare solemnitate, în prezența întregului corp profesoral și a elevilor acestei școli.

Actul sfințirii — urmat de o predică părintească-instructivă — a fost săvârșit de către părintele — profesor Iuliu Halmăgian.

Slavă Domnului, că lumea se trezește și înțelege adevărul că instrucția trebuie să meargă umăr la umăr cu educația. — Odrasele noastre, în al căror mână este depus viitorul fericirii noastre, trebuie conduse pe căile Mântuitorului.

Felicităm pe aceia, care au depus muncă pentru ridicarea sufletelor tinere prin întărirea sentimentului religios deoparte, iar de alta parte am dori, ca faptul acesta să fie imitat de către toate școlile.

Academia Ortodoxă Societate academică a teologilor

români în Cernăuți

„Uniți să fim în cugete
Uniți să fim în cântece
Uniți în Dumnezeu”

Andrei Mureșeanu

Cernăuți, la 18 Noembrie 1927

Domnule Director.

Începând un nou an de activitate, care activitate se manifestă prin luminarea maselor mari ale poporului, noi tinerii studenți teologi grupați în jurul acestei societăți „Vă exprimăm mulțumirile noastre pentru bunăvoința ce ați avut-o de a ne trimite revista D-V. și Vă rugăm să binevoiți a ne trimite și pe viitor prețioasa D-V. revistă. Tot odată vă facem cunoscut comitetul nou ales pe anul adm. 1927/1928:

Președintele: Moțoc D. a IV.

V. : Toiu Gh. a IV.

Secretar I. : Zabolatnicout IV.

Secretar II. : Brumă M. a IV.

Casor: Marescu Dimitrie a II.

Bibliotecar: Volesciuc D. a III.

Controolr: Cuteanu N. a IV.

Econom: Brăteanu A. a VI.

Preș. sec. lit.: Țăru Gh. a IV.

Pres. cam, revizuitoare: Gherasinescu Toma

Cum stăm cu fondul săracilor?

Această întrebare ar trebui să preocupe pe fiecare preot al eparhiei noastre. Chestia sporirii acestui fond în parohii, se poate desbata în ședințele comitetului parohial, în consfătuiri cu intelectuali și alți fruntași ai satelor și prin executarea corectă a ordinului Chiriarhiei dat în această privință. Dacă un preot este activ, aceasta o poate dovedi și cu starea fondului milelor. Cei din comunele sărace nu se pot desvinovați cu nimic; ei nu pot spune că nu ar putea spori fondul, căci P. Sf. Sa Episcopul nostru Grigorie s'a convins la fața locului în ziua de 20 Noembrie că în parohia Prevăleni fondul milelor a ajuns cifra de 30 mii de lei. Meritul este al preotului Amos Florea care în o comună cu 850 suflete și de tot săracă, a muncit mult până când a adunat acea sumă. Cu adevărat nu vorbește, ci faptele cântăresc viața adevăratului preot.

Nr. 6215/1927.

CIRCULAR

cătră toate oficiile protopopești din eparhia ort. rom. a Aradului.

În sensul dispozițiilor luate în anii trecuți fiecare preot numai în acel caz își poate ridica salariul dela stat (congrua), dacă dovedește că pe timpul trecut a achitat impozitele pentru sesiunea parohială ce o beneficiază. Astfel nu mai pot obveni cazuri întâmplătoare în trecut, că impozitele restante să fie intabulate în cărțile funduare pe sesiile parohiale, cari impozite cu siguranță au fost achitate mai târziu, dar de radierea lor din cărțile funduare organele parohiale nu s'au îngrijit.

Invităm pe fiecare protopresbiter să îndrume pe conducătorii de oficii parohiale, să examineze cărțile funduare despre sesiile parohiale din comună, și dacă vor afla, că acelea sunt gravate cu impozite restante sau alte eventuale sarcini, — să ia dispozițiile necesare pentru radierea lor.

P. C. protopresbiteri cu ocaziunea vizițiilor canonice vor controla, că conducătorii de oficii parohiale au satisfăcut acestei îndatoriri sau nu; și vor controla, că acelea comune bisericesti, cari au luat în arândă sesiile parohiale, reduse cu obligamentul că ele vor achita impozitele pentru acelea sesiile reduse, — au achitat sau nu impozitele?

Arad, la ședința Consiliului eparhial dela 24 Noembrie 1927.

Consiliul eparhial ort. rom. din Arad.

Scrisoarea unui fecior de țăran cătră P. S. Episcopul Grigorie.

La câteva zile după sfințirea bisericii din Covășinț, prin P. Sfințitul Episcop Grigorie, tinărul Gheorghe Fărcaș a adresat P. S. Sale următoarea scrisoare: „La muți ani cu sănătate Preasfințite. Când P. S. Voastră a-ți fost la noi în comună, la sfințirea bisericii, eu și familia noastră am avut marea bucurie, de-a vă vedea intrând în casa noastră. Fiindcă atunci era seară și timpul înaintat, nu v'am putut mulțumi prin grai, pentru v'z ta făcută nouă. Scriindu vă acum aceste rânduri, vă rog a mă dăru cu nește cărți frumoase de cetit din cari vom putea lua învățăături. Mi-am luat îndrăzneală a vă ruga foarte frumos cărți, pentru ca iarna să nu o petrecem de geaba, ci să tim cărți folositoare pentru sufletul nostru încărcat cu păcate.

Vă mulțumim cu întreaga noastră familie pentru vizita făcută. Dumnezeu să vă ajute ca să puteți face și altora o astfel de bucurie.

Al P. S. Voastră credincios:

Covășinț Gheorghe Fărcaș No. 430.

Școala normală de băieți din Caransebeș.

Apel pentru monumentul lui Horia, Cloșca și Crișan.

Două sunt momentele inspirațiilor sublime: unele cultul momentelor de mărire din trecut și altele cultul nădejdelor pentru viitor. Din aceste două se plămădește *conștiința națională*, de care nu poate abziice decât un neam care s'a destinat pe sine mizeriei și servilismului.

Să facem cultul momentelor de mărire din trecut, este via noastră dorință atunci, când apelăm la toată românimea conștie să contribuie cu toți pentru ridicarea monumentului legendarilor eroi ai neamului: Horia, Cloșca și Crișan.

Glasul răslit al unei comune din munți Apuseni care a făcut primul apel în această chestiune, rămânând glasul celui ce strigă în pustie, am luat noi buciul românismului și facem un călduros apel către toți cei buni ai neamului să-și dea obolul lor pentru cultul marilor eroi. a premergătorilor marelui revoluții franceze, a acelor cari prin supremul lor sacrificiu au ridicat demnitatea națională și au revendicat drepturile călcate ale poporului.

Contribuțiunile să se trimită Direcțiunii școlii Normale de băieți din Caransebeș, ori la adresa Redacției ziarului în care s'a publicat acest apel. Profesorii și elevii școlii normale de băieți din Caransebeș au contribuit pentru monument cu suma de

5222 Lei Numai un neam care știe aprecia pe marii săi bărbați, a meritat să-i aibă.

Caransebeș, la 10 Noemvrie 1927.

Iullu Vuia Director, Constantin Popasu, Antoniu Segnvens, Traian Țiunea, Teedor Șandru, Nicolae Tomiciu. Profesori: Popa Remus, Gheorghe Neamțui, Alexandru Buțiu, Hugo Weliry, Sever Boșcani, Gheorghe Scolca, Ștefan Manoliu.

Nr. 6238/927.

Publicațiune.

La Consiliul Eparhial ort. rom. din Arad este o trăsură cu arcuri, abia folosită, care se va vinde în 5 Decemvrie a. c. în calea licitației cu oferte în scris.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial ort. rom. ținută în 18 Noemvrie 1927.

Consiliul Eparhial ort. rom. din Arad.

Comunicat.

Fostul preot Bujor N. Poliș a renunțat la parohia Sfânta Ana, protopopiatul Șiria și încheind a doua căsătorie nu se mai consideră membru al clerului ort. român.

În consecință, Coșiliul eparhial l-a scos din sânul clerului interzicându-i orice funcție preoțească în și afară de biserică.

Ceeace aducem la cunoștința Onoratei Preoțimi spre știre și conformare.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 23 Noemvrie 1927.

Consiliul eparhial ort. român

BIBLIOGRAFIE.

Sandu Teleajean: Moșnenii... (Bibl. Semănătorul Arad No. 151 — 152. Prețul Lei 15.

Dr. Sandu Teleajean este cunoscut publicului nostru dintr'o serie de volume de proză remarcate, cu elogii de critică literară.

„Moșnenii“, piesă vîguroasă, vine să se alăture celorlalte piese ale acestui mănos autor, piese jucate cu succes pe scenele multor teatre din țara noastră. Trupele românești cari fac turnee în Ardeal și Bana, ar fi bine să ne aducă, din când în când, și piese ca această dramă smulsă din viața românească de dincolo de Carpați.

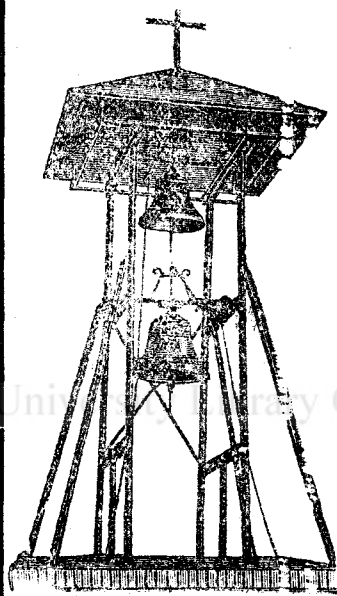
Aviz oficial

P. C. Oficii protopresbiterale și Oficii parohiale sunt pofcite să încasese și să administreze casele consistoriale cel mult până la 15 decemvrie 1927 toate competențele diecezane, sub răspunderi personale.

Administrația casei consiliului eparhial ort. rom din Arad.

UZINELE METALURGICE TIMIȘOARA S. P. A.

STRADA ANDREI MUREȘANU No. 3

Clopoțe din metal curat. armonie și acord perfect. Instalat cu cele mai moderne mașini. Prețurile absolut convenabile.

TELEFON No. 23 42.

LA EXPOZIȚIA DE INDUSTRIE DIN ARAD ÎN 1903, A OBTINUT DECORAȚIE CU DIPLOMĂ DE ONOARE.

TURNĂTORIE DE CLOPOTE

IOSIF BISZÁK

GHIOROC (Jud. Arad)

SE TOARNĂ ÎN DIFERITE FORME ȘI MARIMI CU INSCRIȚII SPECIALE PE CORP LUCRATE DIN MATERIE PRIMA ȘI CU PREȚURILE CELE MAI MODERATE.

DORITORII SE POT ADRESA ÎN SCRIS PENTRU RELAȚII.

CATALOG LA CERERE GRATIS.

Redactor responsabil: SIMION STANA

Censurat: Prefectura Județului.